

Hsin Hsin Ming - Věřit celou myslí

Seng c'an

Volný překlad Petr Pavlík

Není tak těžké jít Velkou Cestou,
jen když necháš vyčleňování.
Jak opustíš přivlastňování a odmítání,
odhalí se ti sama ve vší plnosti.
Stačí však minout se jen o vlas,
a nebe a země se rozestoupí.

Stojíš-li o to, aby se ti ukázala Cesta,
nesmíš proto na ničem lpět.
Klást proti sobě, co se tobě líbí a nelíbí,
to zbytečně rozděluje mysl.
Dokud neuznáš tuto hlubokou pravdu,
budeš mysl marně uklidňovat.

Je to Cesta dokonalá jako širé nebe,
nic na ní nepřebývá, nic na ní nechybí.
Že se ti taková nezdá? To jen proto,
že stále jedno chytáš a jiné odmítáš.

Nemusíš se zaplétat do vnějších vztahů,
ani se utíkat k vnitřní prostotě.
Utíšená mysl se sjednotí tam, kde právě je,
a potřeba něčeho zvláštního tím sama zmizí.

Když zastavíš mysl silou,
bude ta síla zdrojem neklidu.
Když něco zaháníš opakem,
kam se ti poděla jednota?

Sejdeš-li z pravé Cesty,
děláš hned dvě chyby:
co bereš vážně, na tom lpíš,
co vážně nebereš, tím pohrdáš.

Čím víc budeš srovnávat a soudit,
tím dál zajdeš do slepé uličky.
Jakmile to provždy opustíš,
nebude ti už nic uzavřeno.

Vrať se zpátky -
a budeš svobodný.
Hoň se dál za osvícením -
a budeš vedle.

V tu chvíli, kdy se obrátíš,
tvá prázdnota se naplní.
To, co se ti zdálo nedokonalé,
byla jen tvá vlastní nevědomost.

Pravdu nemusíš nikde hledat,

stačí, když si přestaneš lhát.
Jak však začneš, byť jen v maličkosti,
ztratíš se ve vlastním sporu.

Nesmíš však ulpět ani na jednotě samé,
jinak už zase držíš dvojnost.
Být to ta pravá jednota,
copak bys mohl o něco přijít?

Když nemá co vadit,
kde jsou jaké překážky?
Když není co uchopit,
kdo se čeho drží?

Věci ti přestanou vadit,
až si přestaneš překážet,
a překážet si přestaneš,
jak ti přestanou vadit věci.

Jsi tu jen proto, že je tu ono,
a ono je tu proto, že jsi tu ty.
Netušíš, jak obojí vzniklo?
Rozdvojením toho, co nebylo nijaké.

V jednotě rozdvojení splývá,
rozpustí se to, co z něj vzešlo.
Jak se přestaneš sám oddělovat,
není už nikde žádná chyba.

Milost Velké Cesty je nezměrná,
nezná těžké ani nemožné.
Nač netrpělivě předbíhat?
Byl bys jen o to víc pozadu.

Jak myslíš na své osvětlení,
to už jsi sešel z Cesty.
Zkus povolit, a hned se vrátíš.
Nebo snad věříš, že stále někam jdeš?

Když budeš tichý a pozorný,
sjednotíš svůj krok s Cestou.
Jak tě však zláká představa cíle,
zrak se ti zamlží a krok ti ztěžkne.

Je to jen zvyk stále srovnávat,
ze kterého je ti pak smutno.
Proč se odděluješ a upřednostňuješ?
Stále bys chtěl nějakou výhodu.

Máš-li vytrvat ve sjednocení,
nesmíš se vyhýbat ani příjemným věcem.
To, že je přijmeš bez zaujatosti,
tě prokáže jako probuzeného.

Probuzený nehledá uspokojení,
neprobuzený bez něj nevydrží.

Probuzenému nevadí příjemné a nepříjemné,
neprobuzený se jednoho chytá a druhé odmítá.

Jak může mysl soudit sebe sama,
je-li sama na sobě závislá?
To je ta největší chyba!
Závislost plodí vždycky rozpor.

Probuzením však zmizí pro a proti,
to platilo, jen když jsi spal.
Byl to sen, přelud či vzdušný zámek?
Jen blázen by se toho ještě držel!

Prospěch a neprospěch,
příjemné a nepříjemné -
 pryč s tím!
Jakmile otevřeš oči,
vzápětí přestaneš snít.

Jak necháš srovnávání,
všechno je tak, jak je.
To je hluboké tajemství,
jak nepodléhat vztahům.

Zkus vidět všechno bez rozdílu
a vrátíš se k přirozenému jednání.
Zkus se sjednotit se vším
a přestaneš hodnotit podle sebe.

Když přestane pohyb, bude klid.
Když přestane klid, bude pohyb.
Když ustane obojí, co vlastně zbude?
Samo jediné by to ztratilo smysl!
Dál už se proto nedá víc říci.

Když půjdeš v souladu s Cestou,
je to jako bys sám nic nedělal.
Nejistota zmizí, důvěra se upevní,
není nic, co by zbývalo.

Není potřeba si nic připomínat,
mysl je volná, čirá, přirozená,
aniž by sama sebe hlídala.
Rozum to nevymyslí, cit to nepojme.
Je to jen takové, jaké to je,
nestojí tu proti sobě já a ono...

Kdyby tě přepadly pochybnosti,
připomeň si, že tu nejsou dva:

Kde nejsou dva, nic není zvlášť,
nic se nevyčleňuje.
Kdo to kdy na světě poznal,
ten by to jistě potvrdil.

Je to stále totéž poznání,

nikdy nebude větší ani menší.
Hledat ho někde nemá konce,
je vždy jen před tvýma očima.

Nejmenší je jako největší,
když nehledíme jen zvenčí,
Největší je jako nejmenší,
když nehledíme jen zevnitř.
Co je, jakoby nebylo,
co není, jakoby bylo...

Pokud ti to připadá jinak,
stačí, aby ses toho pustil.

Jediné je vším a všechno je jediným...

Jak ti to stále nic neříká,
neměj strach, že to nepřekonáš:

V jednotě je myslet a věřit totéž.
Uvěř proto celou myslí!

Tím končí všechna slova:
dál není předtím,
dál není potom,
dál není ani teď.